ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України
від 4 березня 2026 р. № 287»

1. Мета

Метою прийняття проєкту постанови є забезпечення актуальності, повноти та належного нормативного визначення переліку цільових призначень, за якими державне та комунальне майно закладів освіти може передаватися в оренду, шляхом приведення кодів і найменувань видів економічної діяльності у відповідність до Національного класифікатора України – NACE 2.1-UA «Класифікація видів економічної діяльності» (далі – NACE 2.1-UA) та доповнення переліку новими видами економічної діяльності, що відповідають потребам закладів освіти, забезпеченню освітнього процесу й обслуговуванню його учасників.

Прийняття акта спрямоване на усунення невідповідностей між чинним переліком та оновленою класифікацією, а також на створення нормативних умов для використання майна закладів освіти за додатковими напрямами діяльності, зокрема у випадках, коли така діяльність може забезпечувати функціонування закладу, надання необхідних послуг або практичну підготовку здобувачів освіти.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2026 р. № 287 (далі – Постанова № 287) визначено перелік цільових призначень, за якими державне та комунальне майно закладів освіти може передаватися в оренду. Перелік сформовано із застосуванням кодів і найменувань видів економічної діяльності за ДК 009:2010.

Наказом Державної служби статистики України від 28 жовтня 2025 р. № 191 затверджено Національний класифікатор України NACE 2.1-UA «Класифікація видів економічної діяльності» (зі змінами, затвердженими наказом Державної служби статистики від 8 жовтня 2026 р. № 246), який вводиться в дію з 1 січня 2027 року. Нова класифікація передбачає оновлення структури, кодів і найменувань видів економічної діяльності, а також уточнення, поділ або об’єднання окремих класів.

У зв’язку з цим виникає необхідність актуалізації переліку, визначеного Постановою № 287, з урахуванням змісту видів економічної діяльності та їх відповідності новій класифікації. Така актуалізація не може обмежуватися

МОН № 1/24405-26 від 06.11.2026

Підписав(-ла): Бутенко Андрій Петрович
Сертифікат: 514B5C86A1E5DA11040000002E13B001F72CF305
Дійсний: з 17.07.2026 15:14:10 по 17.07.2028 15:14:10

механічною заміною кодів, оскільки окремим класам ДК 009:2010 можуть відповідати декілька класів NACE 2.1-UA.

Крім того, проєктом передбачається доповнення переліку видами економічної діяльності, не охопленими його чинною редакцією, зокрема у сферах оброблення деревини, друкування, водопостачання, торгівлі, адміністративного забезпечення, громадського порядку, безпеки, оборони, юстиції, догляду за дітьми та надання інших послуг. Це сприятиме врахуванню потреб закладів освіти, забезпеченню учасників освітнього процесу необхідними сервісами та розширенню можливостей використання майна, не задіяного в освітній діяльності.

Важливим напрямом є також використання орендованого майна як баз практичної підготовки здобувачів освіти. Відповідні види діяльності можуть забезпечувати практичну підготовку за спеціальностями у сферах будівництва, деревообробки, столярного виробництва, металообробки, машинобудування, ремонту та технічного обслуговування промислового обладнання, комп'ютерної техніки й засобів зв'язку, охорони здоров'я, перукарського мистецтва й індустрії краси. Це створюватиме умови для набуття професійних компетентностей, виконання практичних завдань і проходження практики відповідно до освітніх програм та профілю закладу освіти.

При цьому зв'язок виду економічної діяльності з практичною підготовкою має визначатися з урахуванням спеціальностей, освітніх програм і потреб закладу освіти, а не формально лише за назвою відповідного виду діяльності.

Таким чином, необхідність прийняття проєкту акта зумовлена потребою актуалізації переліку цільових призначень відповідно до NACE 2.1-UA та його доповнення з урахуванням потреб закладів освіти, учасників освітнього процесу і практичної підготовки здобувачів освіти.

3. Основні положення проєкту акта

Проєктом акта передбачається внесення змін до Постанови № 287 з метою актуалізації переліку цільових призначень та відповідних позицій переліку видів економічної діяльності.

Зміни спрямовані на приведення кодів і найменувань видів економічної діяльності у відповідність до NACE 2.1-UA, врахування змін структури класифікації та уточнення відповідності між ДК 009:2010 і новою класифікацією. У разі поділу, об'єднання або зміни найменувань класів відповідні позиції визначатимуться з урахуванням їх змісту.

Також передбачається доповнення переліку новими видами економічної діяльності, не охопленими його чинною редакцією, що розширить можливості використання майна закладів освіти для надання послуг учасникам освітнього процесу та організації практичної підготовки здобувачів освіти.

Запропоновані зміни не впливають на встановлений законодавством порядок передачі майна в оренду. Включення виду економічної діяльності до

переліку не є безумовною підставою для його здійснення в конкретному об’єкті та не звільняє від урахування його функціонального призначення, потреб закладу освіти, вимог законодавства і забезпечення безперервності освітнього процесу.

4. Правові аспекти

Проєкт постанови розроблено відповідно до:

Конституції України;

Закону України «Про освіту»;

Закону України «Про управління об’єктами державної власності»;

Закону України «Про оренду державного та комунального майна»;

Порядку передачі в оренду державного та комунального майна, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 червня 2020 р. № 483 «Деякі питання оренди державного та комунального майна»;

наказу Державної служби статистики України від 28 жовтня 2025 р. № 191 «Про затвердження Класифікації видів економічної діяльності (NACE 2.1-UA)» (зі змінами, затвердженими наказом Державної служби статистики від 8 жовтня 2026 р. № 246).

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень акта не потребує додаткових видатків з Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта буде розміщено на офіційному вебпорталі МОН для проведення громадського обговорення.

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проєкті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

У проєкті акта відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод.

У проєкті акта відсутні положення, що впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

У проєкті акта відсутні положення, що містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією.

У проєкті акта відсутні положення, що створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Прийняття акта забезпечить узгодженість переліку цільових призначень, за якими державне та комунальне майно закладів освіти може передаватися в оренду, з NACE 2.1-UA, що сприятиме коректному застосуванню відповідних положень після введення нової класифікації в дію. Актуалізація кодів і найменувань усуне класифікаційні невідповідності та зменшить ризик неоднозначного визначення допустимих напрямів використання майна.

Доповнення переліку новими видами економічної діяльності розширить можливості залучення суб’єктів господарювання до використання майна закладів освіти та надання послуг, необхідних для їх функціонування й обслуговування учасників освітнього процесу. Це сприятиме більш повному залученню до господарського обігу приміщень, які не використовуються для безпосереднього провадження освітньої діяльності, та підвищенню ефективності використання державного і комунального майна.

Урахування освітніх програм і спеціальностей під час визначення можливих напрямів використання майна створить додаткові умови для формування баз практичної підготовки, проходження виробничої та інших видів практики, стажування, виконання практичних завдань і набуття здобувачами освіти професійних компетентностей. Очікується також посилення взаємодії між закладами освіти та суб’єктами господарювання, що залучатимуться до практичної підготовки.

Реалізація акта сприятиме єдиному підходу до застосування переліку орендодавцями, балансоутримувачами та уповноваженими органами управління під час розгляду звернень потенційних орендарів, визначення цільового призначення об’єктів і підготовки договорів оренди. Очікувані результати досягатимуться за умови дотримання законодавства про оренду державного та комунального майна, цільового використання об’єктів і недопущення перешкоджання освітньому процесу.

Міністр освіти і науки України **Андрій БУТЕНКО**

_____ _____ 2026 р.